

BRIEFING

- Senaste nytt från helikopterflottiljen

E-post: info@hkpflj.mil.se Fredag 7 december 2007 Tel. 013-28 30 00 Nr 43

Årgång 11 Sidan 1 av 2

VÄRLDENS ÄLDSTA FLYGANDE VERTOL 107

HAR LANDAT FÖR GOTT

Den 5 december 2007 kl 1130 slöts cirkeln då HKP4 nr 064 – ”Y 64” eller ”Bettan” som hon också kallas – landade på Malmen. Landningen, som innebar avslutningen på lång och trogen tjänst inom Försvarsmakten, genomfördes efter en ombasering från den forna hemmabasen på Berga till slutdestinationen vid Flygvapenmuseum på Malmen.

”Y 64”, som inte var Försvarsmaktens första HKP4, men väl den äldsta, inköptes 1970 som ersättning för ”Y 62” som havererade 1968. I en sammanställning gjord av Bengt Andersson kan man läsa följande:

”För att ersätta ”62” inköptes 1970 från Boeing-Vertol en begagnad Maskin som blev nr ”64”. Maskinen var byggd som prototyp nummer två (TAB-II) i Airline-serien för New York Airways. Den hade av Materielverkets Jan Sohlman setts stå bakom en hangar vid Boeing-Vertols Philadelphia-fabrik. Den hade använts för olika utvärderingsprov, bl a försök med vingar monterade på främre pylonen för att få högre fart och avlasta rotordiscarna.

”64” monterades ihop på Malmen och hos Ostermans av i lårar anlända delar och var försedd med åtta ”fyrkantiga” fönster på varje sida. Stjärtpartiet var prototypen till CH-46D-modellen. I detta monterades samma typ av motorer som i övriga HKP4. De yttre bränsletankarna är försedda med två stag. I övrigt är ”64” modifierad till HKP-4B-standard.”

Briefing

Ansvarig utgivare:
Flottiljchef,
Överste Johan Svensson

Redaktör och Layout:
Informatör Nina Karlsson

Adress:
Helikopterflottiljen,
581 98 Linköping

Fax: 013 - 28 39 10
Tel: 013 - 28 30 00

E-mail: info-hkpflj@mil.se

Hemsida: www.hkpflj.mil.se

Copyright: Info,
Helikopterflottiljen ©

Tänkvärt

Ibland är jag så
präktig att jag inte
står ut med det
själv.

Julie Andrews

BRIEFING

- Senaste nytt från helikopterflottiljen

E-post: info@hkpflj.mil.se Fredag 7 december 2007 Tel. 013-28 30 00 Nr 43 Årgång 11 Sidan 2 av 2

Aktningsvärd gammal dam

Som prototyp nummer två, eller TAB-II som benämningen var, flög "Y 64" redan 1958. Så när som på ett år har hon alltså varit mer eller mindre aktiv under 50 år, en aktningvärd ålder för en operativ helikopter. I slutet av den tidigare refererade artikeln av Bengt Andersson, kan man läsa att de svenska HKP4:orna endast loggat cirka 4000 timmar/maskin fram till början av 80-talet. Han jämför detta med civila Vertol 107 vid Columbia Helicopters som använts till timmertransporter och som vid samma tid flugit mer än 20 000 timmar. Hans slutsats var då att: "De svenska helikoptrarna har många timmar kvar och kommer att flyga långt in på 80-talet." Nu har vi facit och det blev ytterligare två decennier, en bra bit in på 2000-talet.

Brokig historia

"Y 64" har under huvuddelen av sin livstid förtjänstfullt deltagit i en mängd olika insatser inom Marinflyget och sedan 1998 inom Helikopterflottiljen. Inledningsvis användes hon för ubåtsjakt, minsvepning, trupptransport och räddningstjänst.

med besättningar och underhållspersonal med flera, att tacka för sina liv.

Klapp på nosen

"Bettan" kommer nu i samband med pensioneringen att åter utrustas med ubåtsjaksutrustning för att på Flygvapenmuseum på Malmen utgöra en del av vår historia och vårt arv. Många kommer nog de vara som i framtiden, med en tår i ögat och med minnen att berätta, besöker museet för att klappa en gammal trotjänare på nosen.

Mowgli Halléhn
Stf flygchef Helikopterflottiljen

Efter anskaffningen av HKP4C under mitten av 70-talet, som utrustades med en riktig styrautomat, blev huvuduppgiften för "Y 64" olika typer av transporter. Under mitten av 80-talet, då även fyra HKP4A överfördes från Flygvapnet till Marinen, genomfördes en genomgripande modifiering och livstidsförlängning av samtliga HKP4, varvid även "Y 64" utrustades med styrautomat, SA-08, för allvädersubåtsjakt. Insatserna har varit både militära och civila och ett stort antal människor har "Y 64",

Besättningen som genomförde den sista historiska flygningen med "Y 64" var (fr v.) kk Mowgli Halléhn, styrman, kn Hubert Norén, befälhavare, och kn Jan Gustavsson, färdmekaniker. De hälsades välkomna till Malmen av C Hkpflj, överste Johan Svensson.